

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
ΣΩΜΑΤΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΤΩΝ & ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΥΠΕΝ

ΣΩΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΜΕΤΑΛΛΕΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Ταχ. Δ/ση: Κουντουριώτου 6

& Φωκαίας

Τ.Κ. 541 01 Θεσσαλονίκη

Πληροφορίες: Κων/νος Γρηγορόγλου

Ιωάννα Πασχαλίδου

Δρ Στυλιανός Μαυρομάτης

Δρ Ελένη Ελευθεριάδου

Τηλ.: 2310 225115

2310 483 228 & 227

FAX: 2310264283

Ηλ. Δ/ση: tem.seve@prv.ypeka.gr

epbe@oten.gr

ΠΡΟΣ: Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου

Κοιν.: 1. Γενική Γραμματεία Φυσικού Περιβάλλοντος
και Υδάτων
2. Γεν. Δ/ντρια Σώματος Επιθεωρητών &
Ελεγκτών ΥΠΕΝ

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην υπ' αριθ. 7048/3-6-2020 Ερώτηση που κατατέθηκε στη Βουλή των Ελλήνων.

ΣΧΕΤ.: Η αναφερόμενη στο θέμα ερώτηση που διαβιβάστηκε στην Υπηρεσία μας μέσω ΣΗΔΕ (Α.Π.: ΥΠΕΝ/ΣΕΒΕ/53255/3373/05-06-2020).

Η εγκατάσταση απόθεσης Κοκκινόλακκα βρίσκεται στην περιοχή του Δ.Δ. Στρατονίκης, του Δήμου Αριστοτέλη Χαλκιδικής, μεταξύ των οικισμών Στρατωνίου και Στρατονίκης (3.5 χλμ δυτικά του οικισμού Στρατωνίου και 4 χλμ ανατολικά του οικισμού Στρατονίκης), εντός των επιφανειακών μεταλλευτικών εγκαταστάσεων των μεταλλείων Μαύρων Πετρών και Μαντέμ Λάκκου της ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε. Καταλαμβάνει έκταση 505 στρεμμάτων και χωροθετείται στο άνω τμήμα της λεκάνης του ρέματος του Κοκκινόλακκα. Στον χώρο αυτό, προβλέπεται και αποτίθενται πλέον σε ξηρή μορφή τα απόβλητα (επικίνδυνα και μη επικίνδυνα) της εξόρυξης και του εμπλουτισμού, καθώς και τα απόβλητα από τις εργασίες καθαρισμού και απομάκρυνσης όλων των παλαιών χώρων απόθεσης και περιοχών επέμβασης που συσσωρεύτηκαν από την προγενέστερη μεταλλευτική δραστηριότητα. Επίσης, στον χώρο αυτό προβλέπεται να αποτίθενται τα απόβλητα της μελλοντικής μεταλλουργικής κατεργασίας.

Η περιβαλλοντική αδειοδότηση για την κατασκευή και λειτουργία του έργου συνολικά έγινε με την ΚΥΑ ΕΠΟ οικ. 201745/26-7-2011, όπου περιλαμβάνονται εκτενείς όροι για την κατασκευή και λειτουργία του χώρου απόθεσης αποβλήτων.

Σύμφωνα με τις απαιτήσεις της μεταλλευτικής νομοθεσίας (ΚΜΛΕ κτλ) η κατασκευή του χώρου αδειοδοτήθηκε τεχνικά με την με αριθ.πρωτ.: Δ8- Α/Φ.7.49.13/22849/4170/20-12-2013, Απόφαση

του Υφυπουργού Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής περί έγκρισης Τεχνικής Μελέτης. Σύμφωνα με τον όρο Β.3 της απόφασης αυτής, θα έπρεπε, η ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε. να υποβάλει Πρόσθετο Πρόγραμμα Γεωτεχνικών Ερευνών και η αντίστοιχη Γεωτεχνική Μελέτη, για την πλήρη διασφάλιση της κατασκευής και λειτουργίας των αναχωμάτων.

Η ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε. με την από 18/12/2015 επιστολή της υπέβαλε στην αρμόδια Υπηρεσία του ΥΠΕΝ την προβλεπόμενη Γεωτεχνική Μελέτη, στην οποία συμπεριλήφθηκαν, εκτός των άλλων απαιτήσεων, και αλλαγές που αφορούσαν στον τρόπο κατασκευής του χώρου απόθεσης και ειδικότερα στην στεγάνωση του πυθμένα, του καπάντη φράγματος και στη σφράγιση της στοάς +173. Με την απόφαση αριθ.πρωτ.: ΔΜΕΒΟ/Α/Φ.10.ΕΓΚ.6/181294/2928/2-9-2016 (ΑΔΑ: ΨΓΕΠ4653Π8-ΞΗ0) χορηγήθηκε άδεια εγκατάστασης ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού του χώρου απόθεσης Κοκκινόλακκα, περιλαμβάνοντας στα σχετικά της Απόφασης την ως άνω μελέτη ως προσάρτημα αυτής. Παράλληλα με τον όρο 10 της Απόφασης αυτής επιτράπη στην εταιρεία να αποθέτει, κατά την διάρκεια της προπαρασκευαστικής περιόδου, εντός του χώρου, σε διακριτά τμήματα, στα οποία έχουν ολοκληρωθεί οι εργασίες στεγάνωσης, την ιλύ κατεργασίας, καθώς και τα επιβαρυμένα υλικά – απόβλητα που προέρχονται από τις εργασίες εξυγίανσης και αποκατάστασης των παλαιών χώρων απόθεσης των περιοχών επέμβασης.

Επιπλέον με την αριθ. ΔΜΕΒΟ/Α/Φ.10.ΕΓΚ.6/οικ.181022/3140/13-09-2017 απόφαση Υπουργού Π.Ε.Ν., περί τροποποίησης της ως άνω άδειας εγκατάστασης ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού του χώρου απόθεσης Κοκκινόλακκα, επιτράπηκε εντός του χώρου, η διάθεση του λεπτομερούς υπολείμματος κατεργασίας του εργοστασίου εμπλουτισμού Ολυμπιάδας στο στεγανοποιημένο και υδραυλικά προστατευμένο – απομονωμένο τμήμα του χώρου απόθεσης. Όσον αφορά στην μελέτη ασφαλείας σας γνωρίζουμε ότι η εταιρεία υπέβαλε στη ΔΙΜΕΒΟ του ΥΠΕΝ Μελέτη Ασφαλείας (με Εσωτερικό Σχέδιο Έκτακτης Ανάγκης) της Εγκατάστασης Απόθεσης Αποβλήτων Κοκκινόλακκα, κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 9 της ΚΥΑ 39624/2209/Ε103/2009. Η εν λόγω μελέτη με την αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΜΕΒΟ/97654/480/28-12-2018 (ΑΔΑ: ΨΑΗΧ4653Π8-ΠΟ0) Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας καταχωρήθηκε και κοινοποιήθηκε, αρμοδίως.

Το Σώμα Επιθεώρησης Βορείου Ελλάδος με το ΑΠ:324/31-01-2019 έγγραφο του απέστειλε παρατηρήσεις και επιφυλάξεις επί της μελέτης, επισημαίνοντας παράλληλα την ανάγκη να εξεταστεί από το αρμόδιο τμήμα της ΔΙΠΑ/ΥΠΕΝ η τυχόν υπαγωγή του χώρου στις διατάξεις της ΚΥΑ 172058/2016 (SEVESO III), καθώς πρόκειται για χώρο υγειονομικής ταφής και επικινδύνων αποβλήτων (ΧΥΤΕΑ) και σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 2 της ΚΥΑ : *«Ανεξάρτητα από τις περιπτώσεις ε) και η) της παραγράφου 2, στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας απόφασης συμπεριλαμβάνονται: β)...καθώς επίσης και εν ενεργεία εγκαταστάσεις διάθεσης καταλοίπων (residue) επεξεργασίας μεταλλευμάτων που περιέχουν επικίνδυνες ουσίες, συμπεριλαμβανομένων λιμνών τελμάτων ή φραγμάτων»*.

Η ΔΙΠΑ, κατόπιν του προαναφερομένου εγγράφου της υπηρεσίας μας, με το ΑΠ: ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/10630/764/27-02-2019 έγγραφο της, που απέστειλε και στην υπηρεσία μας, ζήτησε από την εταιρεία να υποβάλει με υπεύθυνη δήλωση στοιχεία (ποσότητες των επικινδύνων ουσιών και των μειγμάτων που υπάρχουν ή μπορεί να υπάρξουν στην εγκατάσταση, στοιχεία υπαγωγής ή όχι στις διατάξεις SEVESO III και σε ποια βαθμίδα ανήκει (ανώτερη ή κατώτερη)), περί υπαγωγής ή όχι του ΧΥΤΕΑ στις διατάξεις της ως άνω ΚΥΑ.

Με την ολοκλήρωση των εργασιών κατασκευής της 1^{ης} φάσης του έργου, στο τέλος του 2018, η ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΧΡΥΣΟΣ ΑΕ προχώρησε στην γνωστοποίηση της λειτουργίας του έργου σύμφωνα με την διαδικασία των παρ. 1 και 3 του άρθρου 73 του Κεφαλαίου ΙΓ' του Ν.4442/2016 (ΦΕΚ 230/Α/2016), όπως προστέθηκε με το άρθρο 67 του Ν.4512/2018 και το άρθρο 4 παρ. (β) της ΚΥΑ ΔΑΠ/Α/Φ.4.2/οικ.171314/429/2018(ΦΕΚ 481/Β/15-02-2018).

Διευκρινίζεται ότι σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 73 του Ν. 4442/2016 (ΦΕΚ 230/Α), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, η λειτουργία εγκαταστάσεων χώρων απόθεσης εξορυκτικών αποβλήτων, που εμπίπτουν στην ΚΥΑ αριθ. 39624/2209/Ε103/2009, υπόκειται σε καθεστώς γνωστοποίησης, σύμφωνα με την διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 73 του Ν. 4442/2016 και την ΚΥΑ ΔΑΠ/Α/Φ.4.2/οικ.171314/429/14-02-2018 (ΦΕΚ481/Β

Σε συνέχεια της υπ' αριθ. 1091177/28.12.2018 γνωστοποίησης λειτουργίας της εγκατάστασης, Επιθεωρητές Μεταλλείων της υπηρεσίας μας προέβησαν σε έλεγχο του φακέλου που τηρείται στο αρχείο της δραστηριότητας διενεργώντας παράλληλα αυτοψίες μαζί με Επιθεωρητές Περιβάλλοντος στο χώρο απόθεσης αποβλήτων, προκειμένου να διαπιστωθεί η ορθή λειτουργία του. Από τον παραπάνω έλεγχο προέκυψε ότι ο σχετικός φάκελος, όσον αφορά στις απαιτήσεις του Ν. 4512/2018 όπως ισχύει, είναι πλήρης, ενώ ζητήθηκε από την εταιρεία η εκτέλεση διορθωτικών/συμπληρωματικών εργασιών στον χώρο απόθεσης, οι οποίες και πραγματοποιήθηκαν. Μετά την πρόσφατη τροποποίηση του Ν. 4442/2016 με το άρθρο 119 του Ν.4685/2020, οι εγκαταστάσεις απόθεσης αποβλήτων δεν περιλαμβάνονται πλέον στις "σύνθετες εγκαταστάσεις" οπότε και εξαιρούνται από τη διαδικασία έκδοσης φύλλου ελέγχου, κατόπιν της προαναφερόμενης γνωστοποίησης. Ως εκ τούτου, ο χώρος απόθεσης αποβλήτων πληροί τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στη μεταλλευτική νομοθεσία.

Ωστόσο, πέρα των ανωτέρω για τον εν λόγω χώρο απόθεσης, δυνάμει του όρου δ2.265 της ΚΥΑ ΕΠΟ, ο κύριος του έργου οφείλει να λάβει επίσης άδεια, σύμφωνα με το άρθρο 23 της Οδηγίας 2008/98/ΕΚ, όπως μεταφέρθηκε στο εθνικό μας πλαίσιο με το άρθρο 36 του Ν. 4042/2012. Πρόκειται για την άδεια διάθεσης αποβλήτων, η οποία με το άρθρο 36 του Ν. 4042/2012 μετονομάστηκε σε «άδεια λειτουργίας» και αποτελεί προϋπόθεση πριν την έναρξη λειτουργίας του χώρου απόθεσης αποβλήτων. Συνεπώς, εκτός των άλλων υποχρεώσεων και αδειών που προβλέπονται από τη μεταλλευτική νομοθεσία, αλλά και αποφάσεων που έχουν εκδοθεί για την εγκατάσταση, βάσει των οποίων δόθηκε η δυνατότητα απόθεσης αποβλήτων, υπάρχει ρητή υποχρέωση του φορέα του έργου να εφοδιαστεί και με την ως άνω άδεια λειτουργίας του άρθρου 36 του Ν. 4042/2012, η οποία καλύπτει θέματα λειτουργίας χώρου υγειονομικής ταφής επικινδύνων αποβλήτων (ΧΥΤΕΑ), τα οποία δεν περιλαμβάνονται στις λοιπές εγκρίσεις και άδειες.

Η εταιρεία, όπως προέκυψε από τους ελέγχους των Επιθεωρητών Περιβάλλοντος του ΤΕΠ/ΣΕΒΕ που διενεργούνται μέχρι σήμερα σε όλα τα υποέργα των μεταλλευτικών εγκαταστάσεων Κασσάνδρας, σύμφωνα με το Σχέδιο Περιβαλλοντικών Επιθεωρήσεων, αλλά και εκτάκτως μετά από καταγγελίες ή συμβάντα με ιδιαίτερες περιβαλλοντικές επιπτώσεις, δεν έχει λάβει την εν λόγω άδεια του Ν. 4042/2012, ενώ έχει ξεκινήσει τη λειτουργία του ΧΥΤΕΑ, με την απόθεση αποβλήτων, όπως αυτή επιτράπη με την άδεια εγκατάστασης ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού.

Συγκεκριμένα, μετά από ελέγχους των Επιθεωρητών Περιβάλλοντος του ΤΕΠ/ΣΕΒΕ από το 2013 έως σήμερα διαπιστώθηκαν παραβάσεις και έχουν επιβληθεί πρόστιμα στην «ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ

ΧΡΥΣΟΣ Α.Ε.Μ.Β.Χ.» με τις υπ' αριθμ. οικ. 290/08-01-2016 και οικ. 2794/22-04-2019 Αποφάσεις Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αναπληρωτή Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, για βεβαιωμένες παραβάσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων, οι οποίες μεταξύ άλλων αφορούν στην εγκατάσταση απόθεσης αποβλήτων (επικινδύνων και μη) Κοκκινόλακκα (εφεξής ΧΥΤΕΑ). Στις παραβάσεις αυτές περιλαμβάνονται και παραλείψεις στην κατασκευή του ΧΥΤΕΑ, όπως μεταξύ άλλων ο τρόπος στεγανοποίησης του οριζόντιου τμήματος του χώρου απόθεσης των αποβλήτων, η μη τοποθέτηση πυρήνα στο κατάντη φράγμα, καθώς και η λειτουργία του ΧΥΤΕΑ χωρίς την προβλεπόμενη άδεια του άρθρου 36 του Ν. 40402/2012, που όπως προαναφέρθηκε αποτελεί απαίτηση του όρου δ2.265 της ΚΥΑ ΕΠΟ.

Οι Επιθεωρητές Περιβάλλοντος μετά την επιβολή των ανωτέρω κυρώσεων διενήργησαν νέο έλεγχο στον ΧΥΤΕΑ στις 12/03/2019, στο πλαίσιο τακτικής επιθεώρησης του έργου σύμφωνα με το Ν. 4014/2011 και της γνωστοποίησης λειτουργίας της εγκατάστασης της περίπτωσης (ε) της παρ. 1 του άρθρου 72 του Ν. 4442/2016. Από τον έλεγχο αυτόν διαπιστώθηκε εκ νέου η λειτουργία του ΧΥΤΕΑ χωρίς την προβλεπόμενη από την ΚΥΑ ΕΠΟ άδεια λειτουργίας, καθώς και παραβάσεις της περιβαλλοντικής νομοθεσίας και των περιβαλλοντικών όρων όσον αφορά στην κατασκευή και στον τρόπο λειτουργίας του. Εν συνεχεία, εκδόθηκε η υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΣΕΒΕ/39952/2523/29-04-2020 Πράξη Βεβαίωσης Παράβασης και βρίσκεται σε εξέλιξη η διαδικασία επιβολής προστίμου, σύμφωνα με το άρθρο 21 του Ν.4014/2011.

Διευκρινίζεται ότι δυνάμει του άρθρου 6 του Ν.4014/2011 αλλά και του όρου στ2 της ΚΥΑ ΕΠΟ, η εταιρεία όφειλε για τις διαφοροποιήσεις/τροποποιήσεις του έργου που δεν προβλέπονταν στην ΚΥΑ ΕΠΟ, πέραν των εγκρίσεων και αποφάσεων που εκδόθηκαν για αυτές σύμφωνα με την μεταλλευτική νομοθεσία, να υποβάλει σχετικό φάκελο τροποποίησης στην αρμόδια περιβαλλοντική υπηρεσία (ΔΙΠΑ), ώστε να εξεταστούν αρμοδίως και να τεθούν ενδεχομένως, κατά την κρίση της υπηρεσίας, ανάλογοι περιβαλλοντικοί όροι.

Το ΤΕΠ/ΣΕΒΕ παγίως, όπως και εν προκειμένω, εφόσον από τις περιβαλλοντικές επιθεωρήσεις προκύπτουν ζητήματα, τα οποία δεν καλύπτονται από τις ισχύουσες Αποφάσεις/Εγκρίσεις, ενημερώνει τις αρμόδιες Υπηρεσίες, προκειμένου να εξεταστούν και εφόσον κρίνεται αναγκαίο να τεθούν πρόσθετοι όροι ή για τις όποιες άλλες ενέργειες κριθούν ως αναγκαίες.

Κατά τα λοιπά παραπέμπουμε στα όσα αναφέρονται στην ΑΠ: 12794/913/04-02-2020 απάντηση της υπηρεσίας μας στην υπ' αριθμ.3419/20-01-2020 Ερώτηση Βουλής και ΑΚΕ.

Η Προϊσταμένη ΣΕΒΕ

Δρ Σοφία Χριστοφόρου

Εσωτερ. Διανομή:

1. ΤΕΜ/Φ.Μ 387
2. ΤΕΠ